

Вжтрѣшниятъ зидъ (В) е до 4 м. дебелъ и 90 кр. дълъгъ, съ три полукръгли, на вънъ изпъкнали кули (VI—VIII), съ диам. ок. 15 кр. Зидътъ и кулитъ сж били построени на външното лице отъ голѣми квадрати (1.25 м. дълг. 0.6 м. вис. 0.8 м. деб.), работени въ видъ на

Фиг. 17.

рустика, внимателно слагани по дължинитъ си въ правилни пластове (фиг. 17, 2); цилиндрическитъ повърхности на квадратъ при кулитъ сж грижливо работени; вжтрѣшността на зидоветъ е отъ ломенъ камъкъ, изливанъ съ твърдъ хоросанъ. Входътъ е билъ до ЮЗ. край на зида; отъ него е слизала стръмна пжтека въ долината (IX); пжтеката е била

отъ части сѣчена въ скалата и досега личатъ изтрити стжпала и до платото едно изкуствено правоъгълно отдѣление, сѣчено въ скалата (4 м. шир. и 4.5 м. дълб.), което е съборено отъ вънкашната страна.

Отъ другитъ страни личатъ останки на крѣпостенъ зидъ надъ стръмния склонъ къмъ долината на р. Черни Ломъ съ една кула до СЗ ѝ край; на скалитъ надъ, долината на р. Шипа Ломъ, не личатъ слѣди отъ зидове, а се намиратъ наредъ дупки (XI 0, 2×0,15 м.), обикновено по двѣ на разстояние около 1,3 м. — вѣроятно отъ дървена крѣпостна стѣна. Такива дупки се намиратъ и на други мѣста въ крѣпостъта (отъ дървени вжтрѣшни постройки).

16.

Височинитъ на сѣверъ отъ с. Широково, на лѣвия брѣгъ на р. Черъ Ломъ, сж разцѣпени съ два боаса — Голѣмъ Дервентъ (на сѣв. отъ селото) и Малкъ Дервентъ (на западъ). На скалистия носъ между долината на р. Черни Ломъ и първия боасъ сж развалинитъ на крѣпостъта

Кале на Мѣрата.

(въ карта I положение и фиг. 18 планъ)

Формата ѝ е остъръ клинъ, съ върха си къмъ югозападъ. Отъ ЮИ-та страна стръмнитъ скали надъ долината на рѣката сж естествена защита на крѣпостъта; подобно и при южния край на западната страна.